

Naučit se organizovat. Cokoli

INSPIRACE Projekt Dreams and Teams z dílny British Council učí studenty manažerským dovednostem

LENKA MARTINKOVÁ

Čelkem jedenáct středních škol se v letošním roce postupně stalo organizátory jedinečné výstavy připomínající 150 let od vydání evoluční teorie O původu druhů a současně 200 let od narození jejího autora, britského vědce Charlese Darwina. Jak se k tomu dostaly? Jsou členem společnosti Dreams and Teams.

Kulturní či sportovní projekty, happeningy a divadla vždy nedílně patřily ke studentskému životu. Existují i dnes? Bezsporně ano. Jeden z nich, zaštitěný British Council, po pěti letech zahraniční podpory opouští domovskou loď a přechází do rukou tuzemských organizátorů.

Tento mezinárodní projekt se jmenuje Dreams and Teams a je určen středním školám. Jeho účel je dvojitý. Výuka či trénink manažerských dovedností v praxi a samozřejmě podpora anglického jazyka. Projektová manažerka British Council Dáša Septhonová popisuje: „Na školách, které se projektu účastní, existují školní kluby, jejichž náplní je pořádání různých akcí – školních i pro veřejnost. Jde o to, že tyto akce musí pořádat studenti sami.“

Učitelé, kteří týmy vedou, zpočátku pomohou středoškolákům najít cíl i směr, kudy se vydat, vymezit kompetence, ale v určitou chvíli se úplně stáhnou do pozadí a na projekt už jen dohlížejí. To je podmínka. Studenti samozřejmě mohou pedagoga požádat o pomoc, když si nevědí rady, ale ani v tu chvíli by neměl věci řešit za ně. Měl by je pomocí vhodně zvolených otázek navést k tomu, aby si dokázali poradit, jak dál.“

Darwin Tour: v každém městě jinak, podle místních týmů

Tak třeba právě zmiňovaný Darwin. British Council poskytl potřebné „ideové zázemí“, tedy výstavní panely, sborník, odborné poradenství. Výstava teď putuje jedenácti městy, v nichž fungují školní kluby Dreams and Teams, které pak přejímají její místní organizaci. A je jen na nich, jak výstavu pojmu. Zda ji umístí ve svých prostorách a pozvou na ni studenty ze sousedství, nebo zda se jim podaří zajistit nějaké veřejné prostory a vernisáž spojí s jinou zajímavou akcí či přednáškou.

Například v Brně tak umístili Darwina do Moravské zemské knihovny, v Chrudimi ve vestibulu

» British Council

Nezisková organizace pro vzdělání a kulturu, podporovaná britskou vládou, byla založena v roce 1934. Dnes působí ve více než 100 zemích světa a zaměřuje se na tři základní oblasti: výuku jazyků, administraci mezinárodně uznávaných jazykových zkoušek a podporu mezinárodních či místních projektů. Projekt Dreams and Teams běží ve světě již od roku 2001 a celkem se ho zúčastnilo 45 zemí.

Sport především. Nejčastěji Dreams and Teams organizují pohybové aktivity pro školy.

Foto British Council

Putovní věda. Jeden z trháků Dreams and Teams, show Michaela Londensborougha z AV ČR

Foto British Council

Divadla Karla Pippicha, v Příbrami ji obohatili vědomostním testem. Pro pořádek dodejme, že Darwin má těch zastavení ještě o něco více, nedávno byl například prezentován na Týdnu vědy v Praze.

Organizace akcí musí být provedena s „anglickou důsledností“ a studenti by neměli opominout ani takové věci, jako je prezentace vlastních úspěchů, spolupráce s médii či shánění místních sponzorů a partnerů akce. Naučí se organizovat, vyjadřovat, domlouvat se, spolupracovat i řídit tým.

Zorganizovat – a dorozumět se

Aby poskytl odborné zázemí vedoucím projektů, kteří se prý podle

vlastních výpovědí občas těsně před akcí dostávají až do infarktového stavu, vyškolil British Council v první fázi projektu v roce 2004 právě učitele.

„Oslovili jsme střední školy, zpravidla gymnázia, s nabídkou k účasti v tomto projektu. Prvním krokem bylo vyškolit vždy dva učitele z jedné školy na to, aby se mohli stát vedoucími týmu. Nezbytnou podmínkou byla angličtina, protože Dreams and Teams týmy se účastní také mezinárodních projektů.“ říká Dáša Septhonová a jeden z nich, který doprovázel Fotbalovou školu Petra Čecha, popisuje.

Do České republiky přijelo několik zahraničních Dreams and Te-

ams týmů, každý s trochu jinou kulturou a zvyklostmi a také s odlišnou úrovní angličtiny. Během tří dnů měly tyto a český tým za úkol seznámit se (jeden den) a domluvit se na společné práci (dva dny).

Pokud máte sami zkušenosti s tím, kolik práce dá něco zorganizovat a nadchnout pro vaši myšlenku ostatní, přidejte si k tomu jako koeficient obtížnosti ještě parametry, že je vám něco mezi 16 a 19 lety a musíte se domlouvat anglicky. A když žádnou zkušenost nemáte?

„Velkou výhodou všech těchto akcí je, že se na nich setkávají lidé, kteří mají zájem a chuť dělat něco navíc. I když je to občas velmi náročné a sami učitelé říkají, že

» Školy zdarma

Tajemství CO₂

Jedním z největších trháků Teams and Dreams je putovní vědecká show Michaela Londensborougha o „světě, kterému vládne oxid uhličitý“. Britský vědec pracující v ústavu anorganické chemie Akademie věd ČR, spoluautor a moderátor pořadu PORT České televize, v ní originálním a současně velmi názorným způsobem předvádí experimenty vysvětlující zákony fyziky a chemie. Pokusy, výbuchy, dým a plameny – fyzika a chemie podané tak, že i laik zatouží po bílém plášti, jsou díky podpoře občanského sdružení Adeto zaznamenány i na DVD. Měla by se stát prvním vkladem nové edice V souvislostech. Střední školy, které mají o výukové DVD zájem, najdou více informací na webu www.adeto.eu. Každá škola dostane jeden nosič zdarma.

ještě hodinu před začátkem nevěřili, že se to může povést, díky nasazení a nadšení všech zúčastněných se nám nikdy nestalo, že by se nějaká akce nepovedla.“ říká Dáša Septhonová. Jak dodává, středoškoláci, kteří se projektů účastnili v minulých letech, se dodnes vracejí a nabízejí svou pomocnou ruku, i když už dávno studují na vysokých školách.

ADETO: Dreams and Teams bez podpory ze zahraničí

Jakým projektům se středoškolské týmy věnují? Nejčastěji jde o sportovní aktivity. Školy organizují dny či půldny určené například sousedním školám, základním školám, z nichž se rekrutují budoucí primární, nebo handicapovaným kamarádům.

Kromě toho se týmy podílejí na organizaci putovních projektů, jako byl třeba zmiňovaný Darwin, realizovaný přímo na popud British Council, nebo se putovním stane projekt, který byl původně jednorázově uspořádán na jedné škole, ale pro jeho mimořádný úspěch si jej týmy vzájemně půjčují. Takový je i cyklus přednášek s názvem Shakespearovské divadlo profesora Martina Hilského nebo přednášky Jana Kasala o patologických jevech – šikaně a fotbalovém násilí.

Letos, po pěti letech úspěšné existence v evropském regionu, British Council projekt Dreams and Teams opouští. To však neznamená konec. Jen se Slovensko, Ukrajina, Maďarsko, Polsko, Lotyšsko i Anglie, respektive tamní týmy, musí vlastními silami postarat o pokračování.

V České republice vzniklo za účelem podpory Dreams and Teams projektů občanské sdružení Adeto. Pokud máte zájem, můžete se přidat. A umožnit studentům na vlastní kůži poznat, jak velkou práci dá něco či někoho zorganizovat.

LEKCE Z CIZINY

Hudební výchova rozděluje Kuvajt

Kuvajtské ministerstvo školství rozhodlo, že hudební výchova bude na všech stupních škol povinná. Narazilo ale na obrovský odpor islámských konzervativců.

Ani rodiče žáků neprojevují jednotný názor. Zatímco pro některé je hudební výchova nedílnou součástí kurikula, jiní se domnívají, že zejména studenti středních škol by se měli místo hudební výchovy věnovat spíše některému z důležitějších předmětů. Podle jiných, kteří jsou přesvědčeni, že hudba je pro islám nevhodná, by hudební výchova z kurikula pro všechny stupně škol měla vymizet.

Podle deníku Kuwait Times ale většina dotazovaných rodičů myšlenku povinné hudební výchovy podporuje. Problém je, kam ji zařadit, neboť na kuvajtských školách chybí volitelné předměty.

Malta propojila jako první EU kvalifikace

Malta se stala první členskou zemí Evropské unie, která propojila svou Národní soustavu kvalifikací s oběma evropskými referenčními rámci. Evropský rámec kvalifikací (EQF) pro podporu celoživotního vzdělávání a Rámec kvalifikací pro Evropský prostor vysokého školství (EFQ) byly přijaty na ministerské konferenci Boloňského procesu v Bergenu v roce 2005. Jejich smyslem je učinit kvalifikace jednotlivých států čitelnější a porovnatelnější a zjednodušit procedury pro studium či zaměstnání v cizině.

Evropský transparentní rámec kvalifikací bude od roku 2010 sloužit jako celoevropský referenční nástroj pro zaměstnance i zaměstnavatele pro lepší kompatibilitu kvalifikací obdržených v různých zemích EU.

Finové věří učitelům. A přísně je vybírají

Finští žáci tradičně obsazují v mezinárodních srovnávacích testech nejvyšší příčky. Důvodem je vysoký důraz Finů na vzdělávání dětí. Jakou roli hraje škola v životě Finů, zaznělo na listopadové konferenci britského deníku The Guardian v Londýně v rámci programu konferencí Inovace ve vzdělávání.

Ve Finsku se učitelství těší velké popularitě. V zemi, která má jen 5,3 milionu obyvatel, uspěje při přijímacích na některou z pedagogických fakult pouze každý desátý uchazeč.

Timo Lankinen, ředitel Finského národního úřadu pro vzdělávání, tvrdí, že za finským úspěchem na poli výuky jsou reformy, které v jeho zemi proběhly již v sedmdesátých letech. Klíčem k podpoře inovací ve vzdělávání je podle něj důvěra v učitele. Finsko nemá žádný inspekční systém ani národní srovnávací testy. Učitelé se sami velmi aktivně podílejí na rozvoji vzdělávání.

Připravila Julie Ravingerová

V USA excelovali, doma propadli

Dokončení ze strany 25

„Jsou školy, ale spíš jednotliví učitelé, kteří prostě nemají rádi, když chce člověk u nich dělat zkoušku, aniž by byl fyzicky přítomen výuce.“ míní Anna. Zároveň ale připojila, že dostudovat například za prázdniny to, co se spolužáci učili deset měsíců, není jen tak. „Ten spolužák, co rozdílky neudělal, se netajil tím, že se sice učil hodně, ale opravdu porozumět všemu, co měl nabířované, se mu ve skutečnosti nepodařilo.“

Sama o rok delšího studia nelituje: „Ta zkušenost byla skvělá. Už jenom fakt, že si mohla vybrat šest předmětů, kterým se chce v daném ročníku věnovat, ji fascinoval. Vedle chemie, biologie, anatomie a ang-

lické literatury si zvolila taky drama a orchestr. Učí se totiž pět let na flétnu, a pracovat denně s orchestrem byla pro ni naprosto jedinečná zkušenost. A to nejen muzikantská.

Když má srovnat způsob výuky na gymnáziu v Česku a na střední škole v USA, říká, že pro ty, kdo mají nějaký konkrétní cíl (například vyniknout v biologii), je americká škola, a to i ta státní, efektivnější. Kdo chce, dostane příležitost naučit se hodně a zajímavým způsobem. Kdo ale nechce, může projít státní střední školou téměř nepoznamenan.

Česká gymnázia jsou podle Anny naopak stavěná pro studenty nevyhraněné. Nutí je totiž učit se všechno, navíc všechno na stejné úrovni náročnosti.

Matka EU přilepšuje slabším

ŠKOLA Radky Kvačkové

Děkan Filozofické fakulty staroslavné Univerzity Karlovy Michal Stehlík si mi minulý týden posteskl, že ho jímá závist, když vidí velkolepé kampusy, které rostou jak houby po dešti v mnoha českých městech, jenom v Praze ne.

Jeho prastará fakulta je prý rozstrkaná po dvanácti místech v Praze – a stejně se tam všichni nevejdou. Má pravdu, ale co nadělat? Matka Evropská unie prostě přilepšuje slabším a mladším. Ostatně jako každá matka.

Bílý dům hodlá zahájit kampaň, jejímž cílem bude s pomocí televizních společností nebo výrobci počítačových her zvýšit zájem o matematiku a fyziku. Společně při tom například na oblíbené plyšové figurky seriálu Sesame Street, u nás vysílaného pod názvem Sezame, pojdí hrát. Tyto postavičky, které spolu s hvězdnými herci či sportovci učí děti různým dovednostem, se prý více soustředí právě na matematiku a fyziku. Opravdu skvělý nápad. U nás se podobné iniciativy jako Bílý dům chce ujmout společnost ČEZ.

Zatímco u nás se příští uchažeči o vysokoškolské vzdělání většinou teprve rozhodují, na které fakulty poslat přihláš-

ku, v Oxfordu a v Cambridge už se dělají přijímačky. A pořádně v nich přitahuje.

Zatímco dřív stačilo mít výborné známky ze střední školy a dobré doporučení, dneska je třeba prokázat nejen vědomosti, ale i studijní předpoklady. (Podobné, které u nás prověřuje například test studijních předpokladů společnosti Scio.) Kandidátů s vynikajícími známkami ze střední je totiž kolem 17 tisíc, zatímco míst na prestižních školách jen 3200.

Některé učitele z Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy pobouřilo, když jsem v článku o diplomkách poznamenala vedle slov uznání: „Novinář ale nemůže nezaznamenat, že to, co přináší diplomní práce na deseti

stranách a v několika grafech a tabulkách, by bylo možné napsat zhuštěně do jednoho odstavce.“

Na větu o 27 slovech poslali pobouřenou reakci o 680 slovech. (Na protější straně uveřejňujeme jen část, kterou považujeme za důležitou, protože čtenáři, na rozdíl od vysokoškolských učitelů, rozsáhlost neocení.)

Britská vláda rozhodla, že se školáci budou ve škole učit o nepřijatelnosti domácího násilí vůči ženám a dívkám. Děti mají být už od pěti let také poučovány o způsobech, jakými lze předcházet násilí ve vztazích. Bravo! Trénovat takovou dovednost je bezpochyby stejně důležité jako trénovat třeba psaní nebo počítání. Možná dokonce ještě důležitější.